

## המביא גם פרק ראשון גימין

## מסורת הש"ס

(א) לנעיל ט"ו, (ב) קידוש עו.  
חולין ד'. [מוספתא פסחים  
פ"ב, ג] (ג) [ברכות מז: חולין  
שס, ד] (ד) [דברים כד,  
ה] בנ"א נוסף: מקום,  
ו [פסחים לח:], ו [חולין  
ד, ח] [וע' היטב תוס'  
יבמות לא: ד"ה והא],  
ט [צ"ל לידן. רש"ט,  
י] [דפוס וינאיאה],

## גליון הש"ס

מתני' חוץ מגיטי נשים.  
ע' ז"כ דף קס ע"ג תד"ה  
שלא תחלוק:

## הגהות הב"ח

(א) תום' ד"ה כי וכו' ואי  
לאו דכותי וכו' (ב) עבדא  
דאיכא דקני:

## מוסף רש"י

כל גט. לומר כל שטר  
(קדושין טו.) מזה כותב  
ומתור. לזלזל כל שטר  
ואין זה משום חששא  
היתרון (קדושין עג.) וזו  
היישן לתמן נכסיה  
ד. ואדם יצא דה ידי  
החובות בפסח. שהסמכו  
קצתו מזה לזלזל כל  
כללה ראשונה דכתיב  
(שמות יח) עבר חטבתי  
עבר עשיתי (חובין טז.) וזו  
היא דלא הי עבד קמחין  
והנזקין לא עבד כרכס  
של חטבתי. קדילי (פסחים  
מג.) וזה ממלא כרכסו  
מזה חטבתי שאלוה  
משום דכתיב מזה ענין  
משום לשם חטבתי  
מזה כותב אין קדילי  
מזה חטבתי שאלוה  
דכתיב בזה שטר  
(קדושין טו.)

**איכא בינייהו שמוס מוצהקין.** כלומר ת"ק בשיתותיה דרבי אלעזר קא ומדרבנן הוא דפסליה דילמא אחי למיסמך אחתומין ולמוסרו בפניהם וחסא ר' שמעון למימר אס שמוס מוצהקים דעובדי כוכבים הן שאין ישראל נקראין באתן שמוס לאו היינו מזויף ומתכו דמודה ר"א דכולי עלמא ידעי דעובדי כוכבים הם ולא אחי למיסמך עלייהו בלא עדי מסירה: **תורה.** ר"ה לחזור בשנים לר"מ פסולא דאורייתא הוא דהא כיון דבטיל משלח לשליחותיה דשליח נמצא שאינו שלוח ואין כאן גירושין כלל והיינו דאורייתא דרחמנא אמר ונתן בידיה זה לא נתן לא הוא ולא שלוח: הכי גרסינן **אלא כי קמי מילתא דיתא בקידושין.** כלומר כי פרטין לעיל האיכא מחזור ולשמה לא תשני פסולא דאורייתא לא קמי אלא אימא מילתא דאיתא בקידושין לא קמי כגון לשמה. ומחזור איתא נמי בשטרי קידושין כדכתב (דברים דה) ויכאה מצינו והיתה לאיש אחר איתקוש הוייה לניאח (קידושין ה. וש"ס). אצל פני נכתב ליתא בקידושין דתקנתא דרבנן בעלמא היא בגיטין דילמא אחי בעל מעטרר ופסיל ליה. ועד כותי נמי אינו כשר בקידושין דהאי דלכשרו בגיטין היינו טעמא דלנקמן (ע"ב) דעדי הגט אין חותמין זה בלא זה מה שאין כן בשאר שטרות. וערכאות נמי ליתא בקידושין היכא דאיכא עדי מסירה ישראל דבגט ושחרור הוא דגורי דילמא אחי למיסמך עלייהו ומכרינן ליה גיטא אחרינא אצל בקדושין כיון דמדאורייתא מקודשת משום עדי מסירה אי

אמרת אינה מקודשת שרית אשת איש לעלמא: ופרכין חזרה גופא  
**איסא בקידושין**. שאם מסר שטר קידושין לשלומו ורעה לחזור חוזר  
 דאין כאן זכות הוא לה דאסר לה אכולי עולמא ומשום האי שטרא  
 אינו מתחייב בזמנוותיה: **בשליחות בעל כורחה** כו'. כלומר דומיא  
 בגיטין לא משכחת לה בקידושין דהא שליח וזו משתלמא אכלה לגרסה  
 בעל כרחא וכן לעבד שחזרו על כרחא אכל בקידושין לא היה  
 נעשה שליח אכלה על כרחא הילכך הכי קמני בזו שוי גיטין נשים  
 ושחרורי עבדים ששליח זה היה נעשה שליח אכלן על כרחן ואם  
 רעה הבעל חוזר מה שאין כן בקידושין דאע"ג דחוזר לא דומיא  
 דהני הוא: **במתני'** עד כותי פסול דחשדי אעדות שקר: **חזן**  
**מגיטין נשים**. כדמפרש בגמרא: **לפרע ופסאניס**: **גב'** מלך כותי  
 ופסאניס: בפסח לאכילה ולא חיישינן שמא הרמאיה: **ואדם יולא**  
**בה** ידיו חובות בפסח. משום חובות לילה הרמאיה שיהא חייב  
 לאכול מנה המשתמרת כדכתיב (שמות יב) בערב תאכלון מצות. ואפי'  
 ידעינן דה ללא החמימה לא נפיק בה אלא אם כן עבד לה שימור  
 לשם חובת מנה' דכתיב (שם) ושמרתם את המצות וכותים בקיאיין  
 הן שצריכה להשתמר לשמה ועושין לה שימור: **ר"א אוסר**. אף  
 כו'אולי כל ימות הפסח דחשדינן להו שרמ' מחממין: **כל מלוה שהחזיקו**  
**בה** כו'. ובהכלל שחטטין: **מפרס דלתי** ר"ש לאוספי אתנא קמא אף  
 מלוה שהיא מדברי סופרים ואינה כתובה ביה. ומה אם החזיקו  
 סמכין עלייה: **אפי' שאר שטרות נמי**. דהא לא חשדי: **אי**  
**דאחזקו**. בהלכות גיטין ושטרות: **וכגון דאחזקו בזה**. בגיטין ושחרורין:  
**ולא אחזקו בזה**. בשאר שטרות: **אי הכי מאי איירא**. ללא  
 אכשרינן בגיטין אלא חד כותי דקמני מתני' עד כותי דחד כותי  
 וחד ישראלי הוא דמכשר אכל תרוייהו כותים לא: **לא הכשירו בו**.  
 בגט אשה: **לעולם כר' אלעזר**. דלמר חשדי. וגיטין מאי טעמא  
 הוכשר עד כותי: **כגון דחסיס ישראל** עד השני: **לכסוף**. מחת כותי:

דל

זקני

**כ**י קתני מִי־תֵאֵר דְּרִיתָא בקדוּשִׁין ב'ו'. כל הני לימננהו בקדוּשִׁין דְּמולִיךְ ומצינא בנט משום עיגונא אכל כאן\* אס מִי־תֵאֵר לא תחבֵּל הֵקֵן קדוּשִׁין<sup>ב</sup> ועד כותי לא שייך בקדוּשִׁין דְּבטגט וזה דמכשכשין<sup>ג</sup> דללקמן משום דעדי הגט אין חותמין וזו בלא ו' (א) דלי לאו דכותי חזר הוה לא הוה מחמס ליה

מובתקין והא חזרה  
קתני מילתא דליתא  
א בקידושין לא קתני  
בקידושין בשליחות  
איתא ובקידושין  
ש שיש עליו עד כותי  
ששחרורי עבדים מעשה  
גר עותנאי גט אשה  
בכשיר: גמ' מני מתני'  
רבנן שמעון בן גמליאל  
תרת ואדם יוצא בה  
לעזר אוסר לפי שאין  
רשב"ג אומר ככל  
תים הרבה מדקדקין  
אי ת"ק אפילו שאר  
עזר אפילו גט אשה  
בן גמליאל אי דאחזק  
אי דלא אחזק אפילו  
תימא רבן שמעון בן  
בהא ולא אחזק  
דיא חד אפילו תרי  
אלעזר לא הכשירו  
נתי בלבד לעולם  
תים ישראל לבסוף  
דאי

五

[illegible]

חובתו כמשמע בריש חולין (דף ד.ז.) קוטע ראשו של אחד מהן ונותן  
 לו אכלו מותר לאכול משמיטתו: **וְאִם יִצְאָה בָּהּ יָדוֹ** חובתו. וזו  
 האף זו קמי ואשמעין דבקיאיין בשימור לשם מלה: **אִי תָנָה קָמָא**  
**אִפִּי שֶׁאֵר שְׁטוּרִית נָמִי.** אורי משמע דלמק"י מהניא כתיבה<sup>טו</sup> לחודה  
 אע"ג דלא אחזק מדלא קאמר את"ק אי דאחזק כו' כדקאמר  
 ארשב"א וא"כ פטיט לא ליש"מ דמלה לא אחזק פירוש אי דיע  
 אי אחזק דאי מלה כתיבה ואחזק מנה ליה לש"מ דכתיבה לחודה  
 מהניא לתנא קמא<sup>טז</sup> וכן משמע בפרק קמא דחולין (דף ד.ז.) דמעיקרא  
 מוקי פלוגתייהו בכתיבה ולא אחזק דלת"ק מהניא ולרשב"א לא מהניא  
 ופריך האי כל מלה שהחזיק בה אם החזיק בה מיצעי ליה משמע דלא  
 יציע לן אי אחזק בה מדקאמר אם אחזק בה מיצעי ליה וקשה דלמאי  
 דמסיק התם דאחזק בלא כתיבה איכא בינייהו דלתנא קמא לא מהני  
 לחודה מהי אי אע"ג דלא מהני לרשב"א דלמשמע הכא כ"ז דמהני חוקה  
 מנה אין להוכיח דלא מהני חוקה לחודה מכל מקום יש ללקדק מרשב"א  
 סקנא דהתם מלה כתיבה והחזיק בה והשתא יש להוכיח מתנא קמא  
 לחודה מהניא הוה ליה למינקט שמיטה דליכא אלא חוקה לחודה  
 אי כתיבה ואחזק ויש לומר מלה מפרש בהדיא מלה כומי מותרת  
 טעם הידוע לכל בלא שום פירוש ואם תאמר כיון דלתנא קמא  
 צן גמליאל דפריך אי אחזק כו' דילמא כתיבה עדיפא דמהני אפי'  
 חולין הוה ליה למימר אחזק בלא כתיבה נמי איכא בינייהו דלמא  
 קאמר

עין משפט  
נר מצוה

נח א ב מ"י פ"ו מהל'  
עצדים הל"ו סמג  
עשין פז טוש"ע יו"ד ס'  
רסז סע"י מז:

## מוסף תוספות

[illegible]

## פסקי רי"ד

כל גט שיש עליו עד  
כתי פסול חזק מגיט  
נשים ושחרורי עבדים  
ומעשה ויבארו לפני  
ר"ג לכפר עותני גט  
אשה הכשרי אצ"ל שהיו  
עדיו עדי כותים פ'  
כל שטר שחתום בו  
גט כותי פסול שהכותים  
הם חשודים להדיע עדות  
שקר חזק מגיט וכו'  
לקמן מפרש טעמא א"ר  
אלעזר א"ל הכשרי בלב  
אלא ע"א כותי בלבד  
ונגזר דהם ישראל לבטוח